

LA PRESENCIA D'EXERCICIS, ACTIVITATS I TASQUES EN LES UNITATS DIDÀCTIQUES DELS LLIBRES DE TEXT

CEIP SANT JOSEP DE CALASSANÇ
AIELO DE MALFERIT

ÍNDEX

- 1. Introducció
- 2. Organització de la tasca amb el claustre.
- 3. La presència d'exercicis, activitats i tasques en les rutines d'Infantil.
- 4. La presència d' exercicis, activitats i tasques en Matemàtiques de 2n de Primària.
- 5. La presència d' exercicis, activitats i tasques en Llengua de 4t de Primària.
- 6. La presència d' exercicis, activitats i tasques en Coneixement del Medi de 6é de Primària.
- 7. Conclusions generals

1. Introducció

Abans d'iniciar aquest Itinerari formatiu, al nostre centre ja havíem rebut dos anys de formació en CCBB, alguns dels productes que ens demanen ja han estat fets pel nostre claustre en cursos anteriors.

Concretament dins d'aquest segon bloc sobre el disseny d'una tasca, el producte demanat sobre el registre de la presència d'exercicis, activitats i tasques al currículum real, ja l'hem realitzat.

No obstant això hem projectat dos power points per tal de recordar l'estructura d'una tasca i la diferència entre exercicis, activitats i tasques.

La decisió aleshores ha estat la realització d'un altre producte suggerit per les ponents de l'itinerari formatiu a l'última sessió.

Hem realitzat un anàlisi de les unitats dels llibres de text amb que treballarem per identificar i veure amb quina freqüència apareixen els exercicis, les activitats o les tasques en les àrees de llengua, matemàtiques i coneixement del medi, principalment.

2. Organització de la tasca amb el claustre.

- Aquest producte ha estat fet per tot el centre, Infantil i Primària.
- S'han distribuït les àrees per nivells. En Infantil, les mestres han elaborat un llistat amb les accions que es fan a l'aula a primera hora de matí, és a dir, de les rutines.
- En Primària, s'ha fotocopiat una unitat del llibre de classe de l'àrea que se'ls ha proposat.

Aquesta ha sigut la distribució:

- Infantil: rutines.
- 1r: castellà
- 2n: matemàtiques
- 3r: coneixement del medi
- 4t: valencià
- 5é: matemàtiques
- 6é: coneixement del medi

- En la sessió formativa, ens hem organitzat per grups de nivell i cada grup ha analitzat la seua unitat, indicant quins exercicis, activitats o tasques apareixen i amb quina freqüència.
- L'activitat ha tingut una durada de 15 minuts i quan ha finalitzat hem fet una posada en comú de dubtes, conclusions i idees.
- A continuació adjuntem els diferents temes analitzats amb les anotacions i conclusions de cada equip. De Primària hem escollit un tema de cada àrea per al producte, concretament, el tema 5 de matemàtiques de 2n, el tema 5 de llengua de 4t i el tema 7 de coneixement del medi de 6é.

3. La presència d'exercicis, activitats i tasques en Infantil.

INFANTIL 3 ANYS – RUTINES D'ENTRADA (ASSEMBLEA)

- Salutació : EXERCICI
- Deixar saquet, penjar jaqueta : EXERCICI
- Posar-se el babi: ACTIVITAT o EXERCICI
- Passar llista: ACTIVITAT
- L'oratge: EXERCICI
- El dia de la setmana : EXERCICI
- Escriure el nom: EXERCICI

COMENTARIS I OBSERVACIONS

- A l'anàlisi d'Infantil de 3 anys s'indica que fan un total de 6 exercicis i 2 activitats. És clar que la presència d'exercicis es major, i que no apareix ninguna tasca.
- En aquest grup sorgeix el dubte que, com l'alumnat de 3 anys és molt menut i està iniciant-se en destreses com ara posar-se el babi, i aquestes impliquen diversos processos, la diferència entre activitat o exercici no estaria molt clara. Pensen que quan s'està en el procés d'aprendre seria una activitat.

INFANTIL 4 ANYS- RUTINES D'ENTRADA (ASSEMBLEA)

- Llevar-se la jaqueta i penjar-la: EXERCICI
- Els dies de la setmana: EXERCICI
- El temps: EXERCICI
- Les dites: EXERCICI
- Escriure una paraula: EXERCICI
- Dir frases: ACTIVITAT
- Fitxa: ACTIVITAT o EXERCICI

COMENTARIS I OBSERVACIONS

- En aquest cas es donaria el mateix que a Infantil de 3 anys, la presència d'exercicis (6) és molt major que d'activitats (2).
- En aquest nivell es parla de la realització de la fitxa, on, segons el que es demane (si es demana una resposta tancada o no, si implica diversos processos o no), parlaríem d'exercici o activitat.

INFANTIL 5 ANYS- RUTINES D'ENTRADA (ASSEMBLEA)

- Explicar les seues vivències i inquietuds:
ACTIVITATS
- Passar llista : EXERCICI
- Comptar el número de xiquets i xiquetes que han vingut, qui està a casa: EXERCICI
- Recitar dites, poesies, refranys...: EXERCICI
- Mirar l'oratge: EXERCICI
- Veure l'estació en que estem i observar els canvis del nostre entorn: ACTIVITAT
- Situar-nos en el dia de la setmana i mes:
EXERCICI

COMENTARIS I OBSERVACIONS

- De nou es veu una distribució d'exercicis i activitats semblant a la dels dos nivells anteriors (5 exercicis, 2 activitats).

4. La presència d'exercicis,
activitats i tasques en
Matemàtiques de 2n de Primària.

5 Quins animals hi veus?

• Quants animals hi veus de cada classe? Escriu.

Serps ▶

Mones ▶

Animals amb pèl ▶

Ocells verds ▶

Animals que no són ocells ▶

Ocells no verds ▶

• Fa un moment hi havia papallones. N'hi havia més que serps i menys que mones. Digues quantes papallones hi havia.

EXERCICI

EXERCICI

Recorde el que sé

unitat 5

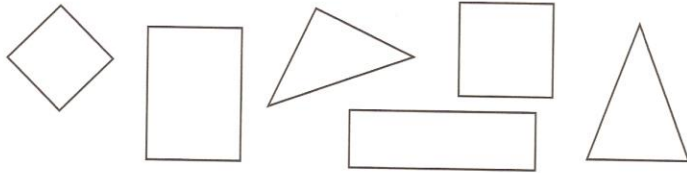
POLÍGONS

1 Pinta.

 Els triangles.

 Els quadrats.

 Els rectangles.

EXERCICI

RESTES PORTANT-NE

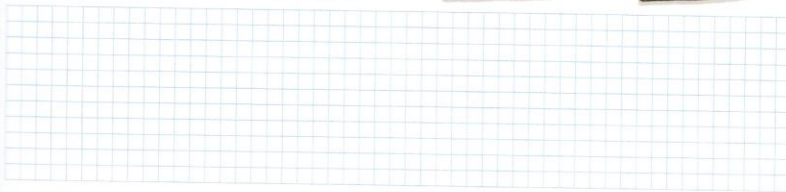
2 Col·loca els números i resta.

$45 - 9$

$62 - 25$

$84 - 37$

$91 - 5$

EXERCICI

3 Resol.

La col·lecció té 70 cromos. Si ja en tinc 25, quants cromos em falten per a completar-la?

Dades \blacktriangleright i

Operació \blacktriangleright

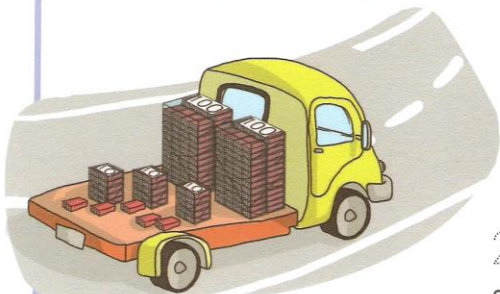

ACTIVITAT

Solució \blacktriangleright Em falten

Els números del 200 al 299

El camió transporta rajoles. En porta 2 centenars, 3 desenes i 5 unitats.

C	D	U
2	3	5

$$2c + 3d + 5u$$

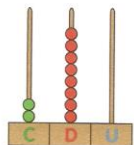
$$\downarrow \quad \downarrow \quad \downarrow$$

$$200 + 30 + 5 = 235$$

235 es llig dos-cents trenta-cinc.

1 Compta i completa.

C	D	U
2		

 \rightarrow = 200 + +

C	D	U

 \rightarrow = +

2 Escriu el número i com es llig.

$200 + 40 + 9 = 249 \rightarrow$

$200 + 60 + 5 =$ \rightarrow

$200 + 70 =$ \rightarrow

$200 + 9 =$ \rightarrow

EXERCICI

EXERCICI

3 Escriu el número anterior i el posterior.

213	◀ 214 ▶	____	____	◀ 270 ▶	____	____	◀ 200 ▶	____
____	◀ 229 ▶	____	____	◀ 279 ▶	____	____	◀ 290 ▶	____
____	◀ 235 ▶	____	____	◀ 230 ▶	____	____	◀ 209 ▶	____

4 Llig i escriu els números.

- El forn està en el número dos-cents cinquanta.
- La llibreria està en el número dos-cents quaranta-sis.
- El gimnàs està en el número dos-cents setanta-nou.
- L'escola està en el número dos-cents setanta-cinc.

5 Fixa't en l'activitat anterior i escriu amb xifres i lletres.

- El número de la pastisseria.

▶ _____

- El número de la carnisseria.

▶ _____

DICTAT DE NÚMEROS

EXERCICI

EXERCICI

EXERCICI

EXERCICI

Sumes i restes sense portar-ne

La professora ha manat per a este trimestre llegir estos dos llibres.
Lluís ja ha llegit 110 pàgines de *La nit*.

Quantes pàgines ha de llegir Lluís en total?

Suma: 160 + 120

- 1r Col·loca els números i suma les unitats.
- 2n Suma les desenes.
- 3r Suma les centenes.

C	D	U
1	6	0
+ 1 2 0		

2	8	0

$$160 + 120 = \square$$

N'ha de llegir _____

Quantes pàgines de *La nit* ha de llegir encara?

Resta: 160 - 110

- 1r Col·loca els números i resta les unitats.
- 2n Resta les desenes.
- 3r Resta les centenes.

C	D	U
1	6	0
- 1 1 0		

0	5	0

$$160 - 110 = \square$$

Li'n falten _____

1 Calcula.

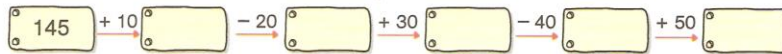
C	D	U
1	5	3
+ 2 3 2		

□		

C	D	U
2	6	5
+ 1 2 1		

□		

C	D	U
2	5	6
- 2 1 0		

□		

C	D	U
2	6	8
- 1 0 1		

□		

2 Completa la sèrie.

EXERCICI

EXERCICI

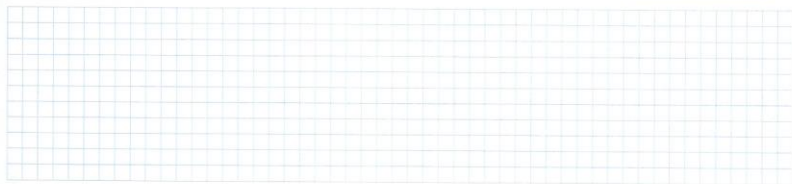
3 Col·loca els números i calcula.

147 + 32

54 + 124

289 - 135

176 - 24

4 Resol.

A la classe de Plàstica han fet un mòbil amb 125 peixos rojos i 43 de blaus. Quants peixos hi han utilitzat?

Dades

i

Operació

Solució

En una atracció caben 275 persones. Ara hi ha 132 persones. Quantes persones han de pujar-hi per a omplir-la?

Dades

i

Operació

Solució

CÀLCUL MENTAL

156 - 2

129 - 3

176 - 4

198 - 5

149 - 20

168 - 30

183 - 40

198 - 50

EXERCICI

ACTIVITAT

EXERCICI

Restes portant-ne

L'aquari de Berta té una capacitat de 75 litres.
Berta ja hi ha posat 28 litres.
Quants litres li falten per a omplir-lo?

Resta: 75 - 28

1r Resta les unitats. Com que 8 és major que 5 suma 10 unitats a 5 (10 + 5 = 15) i resta 15 - 8.

D	U
7	5
-	28
	7

2n Resta les desenes. Suma 1 desena a 2 (2 + 1 = 3) i resta 7 - 3.

D	U
7	5
-	28
4	7

75 - 28 = Li falten

1 Calcula les restes.

D	U
5	2
-	34
____	

D	U
6	4
-	26
____	

D	U
8	1
-	45
____	

D	U
9	0
-	61
____	

2 Fixa't en la xifra de les unitats i encercla. Després, calcula.

Les restes sense portar-ne.

Les restes portant-ne.

9	7
-	35
____	

8	2
-	46
____	

7	8
-	54
____	

6	4
-	56
____	

EXERCICI

EXERCICI

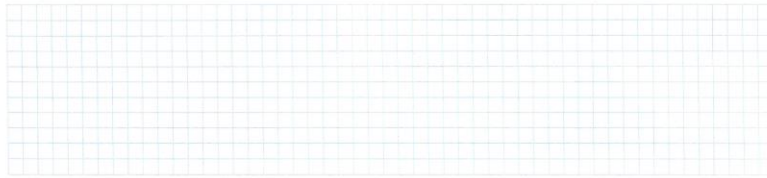
3 Col·loca els números i resta.

64 - 27

71 - 18

84 - 8

91 - 9

EXERCICI

4 Resol.

Mònica necessita 45 barrets per a una festa.
A casa en té 19. Quants barrets li falten?

Dades

▶ i

Operació

Solució

▶

ACTIVITAT

Lúcia té 26 cromos i el seu germà Teo en té 38.
Quants cromos tenen entre els dos?

Dades

▶ i

Operació

Solució

▶

CÀLCUL MENTAL

20 - 2

30 - 4

40 - 6

50 - 3

60 - 2

34 - 7

41 - 5

64 - 8

72 - 9

83 - 6

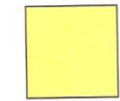
EXERCICI

Polígons

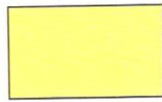
Una línia poligonal tancada i el seu interior formen un polígon.
Hi ha diferents tipus de polígons. Observa estos:

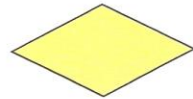
Alguns quadrilàters tenen noms especials.

quadrat

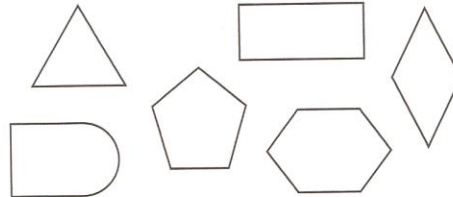
rectangle

rombe

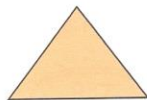
1 Pinta.

- Els triangles.
- Els quadrilàters.
- La resta de polígons.

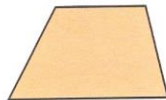

Has deixat alguna figura sense pintar? Per què?

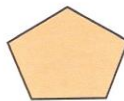
2 Compta i completa.

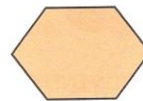
costats
 vèrtexs

costats
 vèrtexs

costats
 vèrtexs

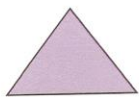

costats
 vèrtexs

EXERCICI

EXERCICI

3 Escriu el nom de cada polígon.

triangle

• Repassa de blau els costats de cada polígon i posa un punt roig en cada vèrtex.

4 Lig i encercla el polígon que s'indica.

Té més de 3 costats i no és verd.

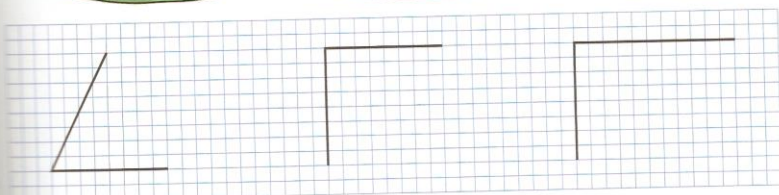
Com es diu el polígon que has encerclat?

5 Utilitza el regle i acaba de dibuixar els polígons que s'indiquen.

Un triangle

Un quadrat

Un rectangle

DICTAT DE NÚMEROS

Eight empty boxes for dictating numbers.

EXERCICI

EXERCICI

EXERCICI

EXERCICI

Solució de problemes

- ① En un parc hi ha 80 pins i 190 avets.
Quants pins menys que avets hi ha?

1r Explica el problema.

2n Escribe les dades que coneixes.

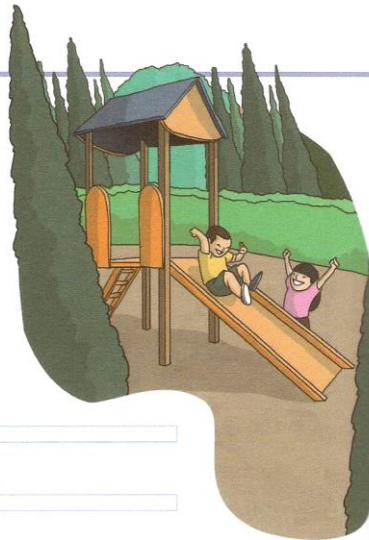
Pins ► Avets ►

3r Calcula i escriu la solució.

Hi ha _____

4t Revisa tot el que has fet.

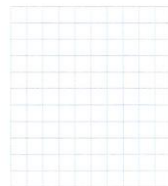
- ② L'any passat, a l'escola hi havia 150 xiquets i 130 xiquetes.
Quants xiquets més que xiquetes hi havia a l'escola?

1r Explica el problema.

2n Escribe les dades que coneixes.

Xiquets ► Xiquetes ►

3r Calcula i escriu la solució.

4t Revisa tot el que has fet.

ACTIVITAT

ACTIVITAT

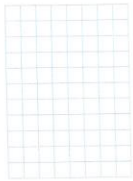
3 Al forn de Joana hi ha 90 barres i 65 pans.
Quantes barres més que pans hi ha al forn?

1r Explica el problema.

2n Escribe les dades que coneixes.

Barres ► Pans ►

3r Calcula i escriu la solució.

4t Revisa tot el que has fet.

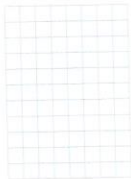
4 Anna compra una camiseta per 45 € i Leo en compra una per 18 €. Quant costa la camiseta de Leo menys que la d'Anna?

1r Explica el problema.

2n Escribe les dades que coneixes.

Camiseta d'Anna ► Camiseta de Leo ►

3r Calcula i escriu la solució.

4t Revisa tot el que has fet.

ACTIVITAT

ACTIVITAT

Repasse i practique

1 Completa i escriu com es llig.

• $168 = \square C + \square D + \square U = \square + \square + \square$

▶

• $275 = \square C + \square D + \square U = \square + \square + \square$

▶

2 Col·loca els números i calcula.

$126 + 41 + 130$

$213 + 75$

$284 - 132$

$259 - 36$

3 Calcula i relaciona cada operació amb el resultat.

$76 - 28$

$82 - 47$

$90 - 12$

$92 - 3$

89

35

48

78

EXERCICI

EXERCICI

EXERCICI

4 Compta i completa.

costats costats costats
 vèrtexs vèrtexs vèrtexs

5 Resol.

Ahir 290 persones van visitar el museu i hui l'han visitat 120. Quantes persones van visitar el museu ahir més que hui?

Dades ► i Operació ►

Solució ►

Millora les meues competències

LA RIFA DE NADAL

A l'escola han fet una rifa per a Nadal. Un número pot tindre diversos premis.

Els premis estan en el tauler.

PREMIS DE LA RIFA

- Números que tenen el 9 en les unitats ► 5 €
- Números que tenen el 5 en les desenes ► 20 €
- Números que tenen l'1 en les centenes ► 50 €

- A la classe de Carme es van quedar tots els números del 150 al 170.

Escriu dos números que van obtenir:

Només un premi ► Només dos premis ►

- Quin número ha obtingut tres premis? Explica per què.

EXERCICI

ACTIVITAT

ACTIVITAT

(Podria ser una tasca si li donem una aplicació social i hi hagués un producte final, que podria ser, per exemple, obtenir ajuda per a una ONG)

OBSERVACIONS I CONCLUSIONS

- De 38 propostes de treball que apareixen en la unitat, 29 són exercicis i 9 són activitats. Aquestes activitats serien els problemes que proposa el llibre. El grup debat entre si un problema és un exercici o una activitat, conclou que són activitats perquè impliquen diversos processos cognitius.
- La presència d'exercicis (calcular, pintar, dibuixar, completar) és considerablement major que d'activitats , per tant, podríem dir que no es donen massa processos que impliquen analitzar, comparar, reflexionar, crear...
- Al final de la unitat apareix una activitat que podria esdevenir una tasca (pàgina 67), en el cas que li donarem una aplicació social rellevant dins del context de l'escola que suposara una pràctica de vida per al nostre alumnat.

**5. La presència d' exercicis,
activitats i tasques en Llengua de
4t de Primària**

5

Viure en pau

En aquesta unitat estudiarem:

- Les paraules homòfones.
- L'apòstrof i la contracció.
- El verb: nombre i persona.
- La notícia.

Curiositat:

El 30 de gener de cada any, commemorem el Dia Internacional de la Pau. Es va triar aquesta data en record del mahatma Gandhi, que va morir assassinat el 30 de gener de 1948, després de dedicar tota la seua vida, en la més estricta pobresa, a treballar per la pau i la no-violència. Gandhi va néixer i va morir a l'Índia, encara que estudià al Regne Unit i va viure uns quants anys a Sud-àfrica.

6 sis.

1 Respon aquestes preguntes.

- Coneixes algun país en què hi haja guerra o conflictes armats? Quin?
- Quines coses destrueix la guerra?
- Fes una llista amb els efectes de la guerra sobre les persones, les famílies, les poblacions, les indústries, els camps...

2 Coneixes alguna persona major que haja viscut alguna guerra? Pots preguntar-li què recorda o convidar-la a parlar a classe.

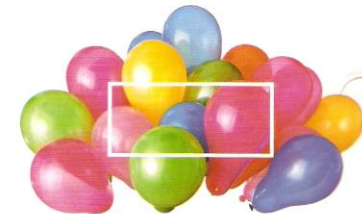
3 La lectura de la pàgina següent es titula *El mural de la pau*, ja que els protagonistes pintaran un mural a classe... Què pot passar? Acaben el mural o no? Els ix bé o malament? El pinten en pau?

4 Juguem a «Què és?». Cal dur fotos de diaris o revistes que tingues per casa i mostrar-ne un trosset o un detall als companys. Han d'endevinar de què es tracta.

Exemple d'un detall

La foto sencera

Vocabulari il·lustrat

Donar la mà

Allargar la mà

Encaixar

1 Explica amb oracions completes.

- Què li passa a Pere?
- Què fa Mar?
- Què ocorre entre Robert i Jaume?
- Per què Gemma llança el pinzell?
- Per què bota Jaume sobre la paperera?

2 Imagina els xiquets de l'escola mirant el mural de la classe de quart. Quins comentaris creus que farien?

3 A quina frase de la lectura correspon cada dibuix? Escribeu-la.

4 Dibuixa un mural com el que han fet en la lectura o retalla i apegas una foto en la qual es vegem els desastres de la guerra. Escribeu davall la mateixa frase que va afegir-hi Roser.

5 Expressa la teua opinió:

- Et sembla que una història com aquesta pot ser real? Per què?
- Creus que una classe de quart, sola, pot pintar perfectament un magnífic mural sobre la pau? Raona la resposta.
- Se t'ocorre un altre títol per a la història? Quin?

EXERCICI

ACTIVITAT

EXERCICI

ACTIVITAT

ACTIVITAT

Les paraules homòfones

1 Fixa't en aquestes imatges i oracions.

En la **vall**, hi ha una caseta.

A elles, els encanta el **ball**.

- En què es diferencien les paraules **vall** i **ball**?
- En què s'assemblen?

Les **paraules homòfones** sonen igual i s'escriuen de manera diferent; com **vall** i **ball**, que es pronuncien de la mateixa manera en algunes comarques.

2 A partir de les il·lustracions, escriu tres frases ben enginyoses amb cada parell de paraules.

votar

botar

conte

comte

vaca

bacà

3 Informa't i explica les diferències entre les frases amb el mateix color de fons.

Alba no veu res. Alba no beu res.

El jersei més bell és el meu. El jersei més vell és el meu.

4 De vegades, les paraules homòfones es diferencien per un accent. Busca en el diccionari un significat de **mà**, **ma**, **nét** i **net** i copia'l.

EXERCICI

ACTIVITAT

ACTIVITAT

EXERCICI

Cançó de bressol per a despertar consciències

La meua xiqueta és l'ama
de l'asfalt i del carrer.
No té pares ni té casa,
només fam i por i fred.

La meua xiqueta es passa
tot el dia en el taller,
treballant com una esclava
per als rics de l'Occident.

La meua xiqueta brama
fugint sota el sol roent
—morta d'espant i de gana—
d'una guerra que no entén.

La meua xiqueta xafa
jugant i sense voler
una mina que, amagada,
li sega de colp els peus.

La meua xiqueta clama
des de tots els continents
justícia que acabe amb tanta
misèria i tant patiment.

MARC GRANELL
La lluna que riu. Anaya

1 Fixa't en aquest esquema:

Estrofa { La meua xiqueta és l'ama ← Vers
de l'asfalt i del carrer.
No té pares ni té casa,
només fam i por i fred.

Cada línia d'un poema s'anomena **vers**. De vegades, els versos s'agrupen en **estrofes**.

En l'última síl·laba de cada vers d'aquest poema, es repeteixen, alternativament, la vocal **a** i la vocal **e**: és la **rima**.

- Quants versos té aquest poema?
- I estrofes?
- Quines paraules es repeteixen al principi de cada estrofa?

2 Tria l'opció correcta:

- On creus que viu la xiqueta?
 En un país pobre. En un país de l'Occident ric. En un país en pau.
- Encara que és xicoteta, a què es dedica?
 Estudia. Juga. Treballa.
- Què significa en el text la paraula *mina*?
 Interior del llapis. Lloc on extrauen minerals. Explosiu dissimulat a terra.
- Què li passa a la xiqueta quan explota la mina?
 Es queda sense peus. Per sort, no li passa res. No explota cap mina.

3 «La meua xiqueta és l'ama» és un vers d'una cançó de bressol valenciana:

La meua xiqueta és l'ama
del corral i del carrer,
de la llimera i la parra
i la flor del taronger.

Què és una cançó de bressol? Investiga i recull la lletra d'una cançó d'aquest tipus; fins i tot, pot ser aquesta mateixa, de la qual, segurament, trobaràs moltes variants.

4 Què creus que significa el poema? Quins sentiments transmet? Raona-ho i comenta-ho amb la resta de la classe.

5 Completa, amb les paraules del requadre, aquests versos d'Eva Dénia:

cauen color cor fet ullets vida

La meua xiqueta plora,
ai, mareta, què li han _____?
Grossos llagrimots li _____
redolant dels seus _____.

La meua xiqueta és l'ama,
ella mana del meu _____,
ella governa ma _____,
li dóna llum i _____.

Copia una de les dues estrofes però fent alguns canvis. Per exemple: *La meua xiqueta riu...*

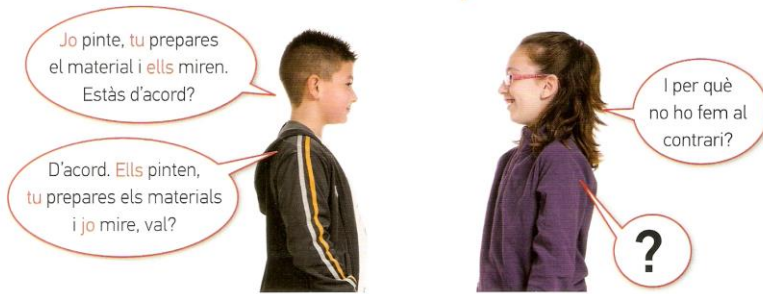
EXERCICI

ACTIVITAT

ACTIVITAT

EXERCICI

El verb: nombre i persona

1 Copia i completa la taula.

	Singular	Plural
Primera persona	Jo pinte	Nosaltres
Segona persona	Tu pintes	Vosaltres
Tercera persona	Ell/ella	Ells/elles

2 Classifica aquests temps verbals.

anem camines canten comprén corres estudieu
llegiu menge nada parlen tinc treballem

	Singular	Plural
Primera persona		
Segona persona		
Tercera persona		

3 Escriu en plural.

Jo jugue → Nosaltres

Ella estudiava → Elles

Tu viatges →

Ell pensa →

Tu dialogues →

Jo tinc →

Els verbs poden estar escrits en **primera persona** (jo, nosaltres), **segona** (tu, vosaltres) o **tercera** (ell, ella, ells i elles). A més, tenen **nombre: singular i plural**.

EXERCICI

EXERCICI

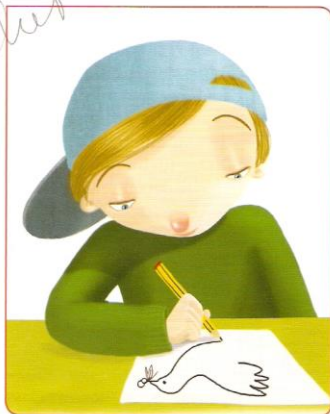
EXERCICI

24 En cada columna, hi ha una forma verbal que no hauria d'aparèixer, copia-la.

1a persona del singular	2a persona del plural	3a persona del plural	3a persona del singular
jugue	imagineu	van	arriba
observe	escriuiu	animem	cus
corres	compreu	tenen	sé
pense	patiu	ixen	tus
vaig	ajudem	cusen	viatja

EXERCICI

25 Escriu un text breu a partir dels dibuixos.

Subratlla els verbs que has escrit en tercera persona.

ACTIVITAT

26 Col·loca els verbs en els llocs corresponents.

pot aconseguir és sents treballa volar

No hi ha camí per a la pau, la pau _____ el camí.

Si vols la pau, _____ per la justícia.

La pau no es _____ mai per la força.

La pau és un pardalet a qui hem d'ensenyar a _____.

Quan escoltes els cors de les altres persones, _____ la pau.

EXERCICI

27 Feu un dictat. El professor o la professora dicta una de les persones i tu escrius el pronom i un verb adequat.

Tercera persona del singular. → *Ell estudia.*

ACTIVITAT

La notícia

EL GRIPAU
PAU

 Col·legi
 Gandhi
 Número especial
 30 de gener

Paz Paix Frieden Shalom Peace Wo'okeyeh Salaam

Un mural per a la pau

Joan Peris, 5è

Autor

Al pati, hem pintat un arbre prou gran. I, en cada fulla, els de tercer, quart, cinqué i sisé hem escrit la paraula *pau* en un idioma diferent.

Per exemple, hem escrit *paz* (espanyol), *paix* (francés), *frieden* (alemany), *shalom* (hebreu), *peace* (anglès), *wo'okeyeh* (sioux), *salaam* (àrab), *he ping* (xinés), etcètera.

Els xiquets i xiquetes d'Infantil i de primer i segon de Primària han dibuixat una flor cadascú al costat del tronc de l'arbre.

Mural col·lectiu.

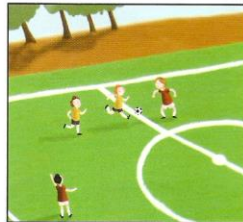
Ho han fet a la seua manera i queden molt bé.

I els mestres i les mestres han pintat el tronc i les branques.

Així que tota l'escola ha col·laborat en el mural.

4 a 0
Quatre gols - Zero discussions

Ernest Cucarella, 6è

Minut 10 de la segona part.

Robert, el director, passà per les classes i ens va preguntar si érem capaços de jugar a futbol sense discutir gens ni miqueta.

Li vam dir que sí. I ell va preguntar: «N'esteu segurs?». I li contestàrem que sí.

Així que el Dia de la Pau organitzàrem un partit i vam jugar de cine: ni un conflicte! Quedàrem empatats: 2 a 2.

Després, va vindre Robert, ens va felicitar i va dir:

–En realitat, tots heu guanyat 4 a 0. Açò caldrà repetir-ho.

–Quan vulgues –li vam dir.

Ens encanta el futbol i ja anem trobant-los la gràcia als partits sense discussions!

Gangura

Anna Roig, 4t

Titular

Gangura vingué a viure al nostre país des del Sudan (Àfrica).

En veritat, no li diuen exactament «Gangura», però és difícil traduir el seu nom.

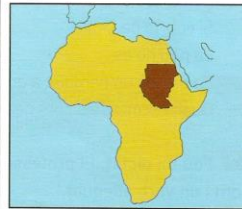
Gangura és de la tribu azande i va emigrar del Sudan l'any 2003, fugint de la guerra que l'havia deixat sense pares.

Ací, es troba sol, sense familiars, ni amics. Parla valencià i fa treballs al camp sempre que el criden.

Viu en una caseta que abans estava abandonada, sense aigua corrent ni llum.

El pare de Robert l'ha acompanyat a la nostra classe de quart i ací ha parlat un poc del seu país. Molt poc, perquè tot és molt diferent, perquè li resulta difícil explicar que allí no tenen res, ni menjar.

És trist escoltar-lo, però ell no ha parat de somriure.

Sudan (est d'Àfrica).

Peu de foto

1 Fixa't en la revista escolar *El Gripau Pau*.

- Quina relació té la notícia del partit amb el Dia de la Pau?
- Què li passà a Gangura en la guerra del seu país?
- Quantes persones de l'escola han participat en el mural per la pau?
- Quin titular t'agrada més?

2 Recorda i respon.

- Què ha passat a la teua escola durant els últims dies que podria ser una notícia?
- A qui li ha passat?
- En quin lloc? (Pati, classe, passadís...)
- Quan ha passat?
- Quin titular li posaries?

Una notícia ha d'explicar clarament **què passa, on passa, a qui li passa i quan passa**. El titular, la foto i el peu de foto també ajuden a informar.

3 Inventa un peu de foto per a cadascuna de les imatges.

4 Imagina que ets periodista i digues sobre què t'agradaria escriure. Numera les teues preferències de l'1 al 10.

☐ Automòbil	☐ Música
☐ Cinema	☐ Natura
☐ Esport	☐ Política internacional
☐ Llibres	☐ Política local
☐ Moda	☐ Viatges

5 Busca una notícia impactant en el diari, aplega-la en la llibreta i explica per què t'ha cridat l'atenció.

6 Redacta una notícia. Recorda els aspectes que hi han d'aparèixer i inventa un titular bonic.

EXERCICI
(L'última
pregunta seria
activitat)

ACTIVITAT

ACTIVITAT

ACTIVITAT

ACTIVITAT

ACTIVITAT

L'apòstrof i la contracció

Coneixes l'indi que explorà l'espai amb tot l'humor i sense l'arc.

No et sembla que són frases un poc complicades?

I tu saps la història de l'amiga que fou l'única que va viatjar a l'illa per l'aigua?

Ja ho crec; però resulten tan útils per a estudiar l'apòstrof!

El determinant **el** s'apostrofa quan va davant d'una paraula que comença per **vocal** o **h**: l'arc, l'espai, l'indi, l'humor, etc.

El determinant **la** també s'apostrofa, excepte quan va davant de **i, u, hi, hu** àtones: l'amiga, l'aigua, l'illa, l'única, la història, la unitat.

1 Totes les paraules següents són en masculí. Escriu **el** o **l'**.

_____ abric	_____ cabàs	_____ home	_____ ocell
_____ amic	_____ enorme	_____ indi	_____ poble
_____ arbre	_____ helicòpter	_____ moble	_____ ús

2 Totes les paraules d'aquest exercici són en femení. Escriu **la** (solament si comencen per **i, u, hi, hu** àtones) o **l'**.

_____ excusa	_____ escala	_____ humanitat	_____ infermera
_____ unió	_____ història	_____ imaginació	_____ íntima
_____ avellana	_____ hora	_____ Índia	_____ unglà

Fixa't com escrivim **el** o **la** quan van després de **de, a** o **per**.

de l'arbre	del poble
a l'ombra	al cotxe
per l'estiu	pel camí

Del, al i pel s'anomenen **contraccions**.

3 Completa amb **de l', del, a l', al, per l', pel**.

_____ estiu tota cuca viu.	Pugeu _____ tren, que va a eixir.
Posa't baix _____ arbre i tindràs bona ombra.	Si vas a passejar _____ hort, porta taronges.
Tota la gent _____ barri estava en la fira.	Hem navegat _____ riu.

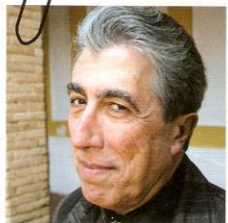
EXERCICI

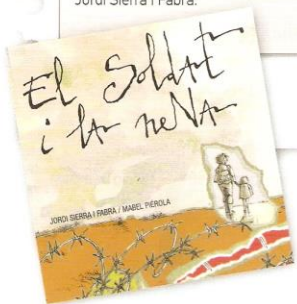
EXERCICI

EXERCICI

Jordi Sierra i Fabra.

El llibre: *El soldat i la nena*

En primer lloc, cal dir una cosa important: els llibres de guerra no poden ser alegres. Mai de la vida. Perquè guerra vol dir mort i destrucció. Res més.

En segon lloc, cal recordar que, des de fa milers d'anys, a la Terra sempre hi ha guerres. Per això, són tan importants llibres com el que recomanem ara: perquè van a favor de la pau.

El soldat i la nena és una història curta i commovedora, amb unes il·lustracions precioses. I alhora és una història difícil. És ideal per a llegir a classe, en veu alta i comentant-la.

És un text que sorprendrà des de les primeres pàgines, pel personatge de la nena... I ací acaba l'explicació, perquè cal deixar que les sorpreses siguin descobertes pels lectors, no?

1 Busca la resposta d'aquestes preguntes en la recomanació del llibre.

- Què vol dir guerra?
- Com són els llibres de guerra?
- Qui creus que és la nena? Com la imagines?

2 Jordi Sierra i Fabra és un autor increïble: ha escrit més de quatre-cents llibres! Dels següents títols, són de Sierra i Fabra els que porten apòstrof... Quants n'hi ha?

El temps de l'oblit

En quin cap cap

Somnis de mar

L'assassinat del professor de matemàtiques

L'extraordinari Fèlix Felix

Llibre dels desheretats

L'home que va perdre la seua imatge

L'escola

Copia el que més t'ha agradat.

3 Troba i escriu les contraccions que apareixen en aquestes portades.

Ara, inventa el títol d'un llibre imaginat en el qual aparega una contracció.

EXERCICI

EXERCICI

EXERCICI

ACTIVITAT

M'agraden els nostres projectes

Treballar en equip és important. Per això et suggerim que realitzeu un projecte entre tota la classe. Esperem que aquestes idees siguin útils:

1 Feu una foto amb tots els membres de la classe formant la paraula **pau**.

Cal decidir:

- On situar-vos per a poder fer la foto i que es pugui llegir bé; en principi, és convenient fer-la des de dalt. Abans de preparar-ho tot, proveu distints llocs.
- Si cada persona anirà vestida com vulga, si tots portem uns colors determinats, si cada lletra és d'un color distint, etc.
- Com formareu: gitats a terra, asseguts, etc. També hi ha la possibilitat que unes poques persones formen cada lletra:

Després, amb les fotos, podeu fer cartells i enganxar-los per tota l'escola.

2 Si no us agrada la proposta anterior, podeu triar-ne una d'aquestes:

- Proposar-vos un dia complet sense discussions.
- Crear cartells a partir de fotografies de la vostra cara (rient, plorant, sorpresos...) amb una frase adequada; com per exemple: «Somriu, ací vivim en pau» o «Per què al món hi ha tantes situacions que fan plorar?».
- Seure a classe en grups, procurant ajuntar persones que no fan molta lliga.
- Preparar una cançó per la pau i cantar-la en altres cursos.
- Conèixer els noms i els dos cognoms de cada persona de la classe i la data de naixement. Elaborar un mural amb els mesos de l'any i tots els aniversaris.
- Escriure entre tots un número d'*El Gripau Pau*.

ACTIVITAT

TASQUES

ACTIVITAT

1 Observa la il·lustració i les frases i explica el significat de **mon**, **món**, **fals** i **falç**.

Món

Falç

A **mon** pare li agradaria donar la volta al **món**.
Això és **fals**! Jo no tinc cap **falç**!

2 Escriu **el**, **la** i **l'** on corresponga.

_____ humitat	_____ home	_____ helicòpter	_____ escola
_____ indústria	_____ estació	_____ amic	_____ telèfon
_____ unió	_____ àguila	_____ entrevista	_____ zero

3 Completa les oracions següents amb aquestes paraules.

autobús avellana horta kiwi poliesportiu tren

A Jaume li agrada córrer pel _____.	Maria vol pujar a l' _____.
A Jaume li agrada córrer per l' _____.	Musa prefereix el sabor del _____.
Maria vol pujar al _____.	Musa prefereix el sabor de l' _____.

4 Canvia els verbs a segona persona del singular o del plural, segons corresponga.

Quan vaig a escola ho passe molt bé.	Nosaltres anem a la biblioteca tots els dilluns.
Ella té ja la foto de la Pau?	Quan acaben els problemes aniran al pati.

5 Inventa un titular i redacta una d'aquestes notícies.

- L'escola rep la visita d'un gran esportista.
- Hem celebrat el Dia de la Pau.
- Jordi Sierra i Fabra ens conta *El soldat i la nena*.

6 Numera de l'1 al 10 segons els teus coneixements.

Sé què són les paraules homòfones i en conec algunes.	
Escric correctament els determinants el , la i l' .	
Reconec les contraccions.	
Puc distingir la persona i el nombre d'una forma verbal.	
Conec les parts d'una notícia.	
Ajude a portar endavant projectes de grup i aporte les meues idees.	

EXERCICI

EXERCICI

EXERCICI

EXERCICI

ACTIVITAT

ACTIVITAT

OBSERVACIONS I CONCLUSIONS

- D'un total de 43 propostes de treball, 21 són activitats i 24 són exercicis. Al contrari que en el cas de l'àrea de matemàtiques analitzada anteriorment, estarien més equiparats en número. Les propostes de comprensió i expressió inclouen més activitats que exercicis, i les de gramàtica i ortografia a la inversa.
- Al final de la unitat trobem unes propostes (pàgina 20) que apareixen anomenades com a “projectes” que podrien ser tasques si foren estructurades com cal (seqüenciades en activitats i exercicis) i compartides amb la comunitat escolar.

6. La presència d' exercicis, activitats
i tasques en Coneixement del Medi
de 6é de Primària.

7

L'energia

Les energies del futur

La nostra societat continua àvida d'energia, però els combustibles fòssils són cada vegada més escassos i més cars, i intervenen en el canvi global. Ha arribat l'hora de buscar un substitut que herete la corona del rei de l'energia.

Estic en una habitació desordenada, envoltat de trossos de cable sobrant, fil de coure, alicates amb mànec aïllant... Per a mi, són els instruments de la llibertat. Acabe d'instal·lar una dotzena de panells de cèl·lules solars sobre la meua teulada, i funcionen! Un comptador indica que 1.285 watts de potència irrompen directament del sol a la xarxa elèctrica de casa.

Que ningú em malinterprete: la meua muller i jo volem tindre bona cosa de preses de corrent i cafetera exprés. Quan encenc aquests panells... quina sensació!

MICHAEL PARFIT
Las energías del futuro. National Geographic. Agost, 2005.
Adaptació

- Qui creus que és el rei de l'energia que se cita en el text?
 - El carbó
 - El petroli
 - El vent
- Per a què serveixen els panells de cèl·lules solars que l'autor del text ha instal·lat sobre la teulada de sa casa? Per què trobes que agrada tant disposar-ne?

EXERCICI

4. La dilatació dels cossos

Saps com funciona un termòmetre de vidre? El termòmetre té un dipòsit ple d'alcohol, mercuri o un altre líquid comunicat amb un tub molt estret. Quan el líquid es calfa, augmenta el seu volum i ascendeix pel tub.

La **dilatació** és l'augment de mida que experimenta un cos quan puja la temperatura. De la mateixa manera, quan baixa la temperatura, el cos sofreix una **contracció**, és a dir, es fa més menut. ❶

5. La calor i les transformacions de l'energia

La calor es troba present en les transformacions d'energia, ja que sempre que té lloc una transformació d'energia, una part d'aquesta es transforma en calor. Per exemple, quan el corrent elèctric circula per una pereta, aquesta fa claror, però també es calfa. Una part de l'energia elèctrica es transforma en llum, mentre que una altra part es transforma en calor. ❷

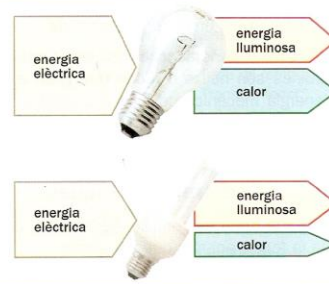
De la mateixa manera, l'energia química del combustible es transforma en energia mecànica en el motor d'un automòbil. Però una part de l'energia química es transforma en calor i fa que el motor es calfe.

La calor és un tipus d'energia que fa que augmente la temperatura dels cossos.

La calor també fa que es dilaten els cossos i que canvien d'estat.

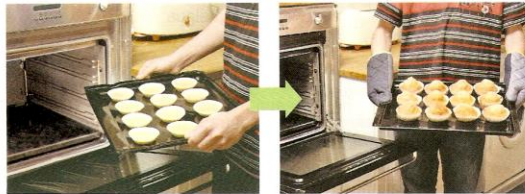
❶ Junta de dilatació en un pont. La junta de dilatació permet que el pont es dilate sense que se'n deteriore el ferm.

❷ Proporció d'energia calorífica que produeixen una làmpada normal i una de baix consum. La de baix consum produeix menys calor. Per tant, necessita menys energia elèctrica per a produir la mateixa llum.

Qüestions

1. La calor és un tipus d'energia. Explica-ho utilitzant les imatges de la dreta.
2. On és millor servir un xocolate molt calent: en una tassa de vidre o en una tassa metàl·lica?

EXERCICI

EXERCICI

3. El calfament global

La Terra es calfa gràcies a l'energia que rep del Sol. Al seu torn, la Terra emet part d'aquesta energia a l'espai. Ara bé, alguns gasos de l'atmosfera, com el diòxid de carboni, impedeixen que aquesta energia s'escape i la tornen de nou a la superfície terrestre. Com a conseqüència d'això, la temperatura del planeta és càlida i adequada per als éssers vius. Aquest fenomen s'anomena **efecte d'hivernacle**, perquè l'atmosfera actua com el vidre d'un hivernacle: fa que se'n calfe l'interior.

Els últims anys ha augmentat molt la quantitat de diòxid de carboni a l'atmosfera a causa del consum de combustibles fòssils. De resultes d'això, la temperatura del planeta s'està elevant. Aquest fenomen s'anomena **calfament global**. Els científics preveuen que aquest calfament pot tindre greus conseqüències.

4. La pluja àcida

Quan es cremen carbó o combustibles derivats del petroli, amb el fum s'emeten a l'atmosfera algunes substàncies que es dissolen en l'aigua de pluja i donen lloc a la **pluja àcida**. Aquesta pluja és perjudicial per a les plantes, fa malbé els llacs i danya els monuments.

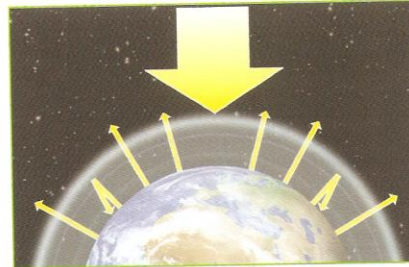
Es pot evitar instal·lant filtres a les eixides de fum, gastant menys energia o fent servir combustibles més nets, com el gas natural.

5. Els residus radioactius

Un tipus especial de contaminants són els **residus radioactius**, que es produeixen a les centrals nuclears i s'hi emmagatzemen. Aquests residus emeten unes radiacions que, si arriben als éssers vius, els causen malalties greus.

Alguns residus tarden milers d'anys a perdre la perillositat. A hores d'ara, encara no s'ha resolt totalment què fer amb aquest tipus de residus.

La major part de l'energia que consumim procedeix dels combustibles fòssils. El seu ús genera problemes com l'esgotament dels recursos i la contaminació.

 L'efecte d'hivernacle. L'atmosfera torna a la superfície de la Terra part de l'energia que aquesta emet a l'espai.

EL MÓN

QUE VOLEM

Energia i desenvolupament sostenible

El desenvolupament sostenible persegueix usar els recursos del planeta sense esgotar-los i no emetre més contaminació que la que la Terra pot suportar sense deteriorar-se. Per aconseguir els dos propòsits, és fonamental trobar la forma de fer servir fonts d'energia renovables i no contaminants. Mentrestant, els ciutadans i les ciutadanes hem de tractar d'usar energia racionalment, sense malbaratar-ne.

- Elabora una redacció sobre el desenvolupament sostenible. Explica què és i què podem fer per a assolir-lo.

Qüestions

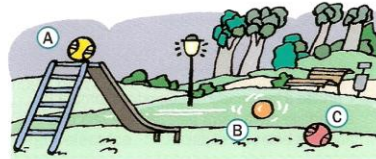
1. Quan utilitzem un aparell elèctric, no veiem que es produïska contaminació. Podem dir, llavors, que l'energia elèctrica no és contaminant?
2. Explica què és el calfament global i per què es produeix.
3. Les centrals nuclears no produeixen diòxid de carboni i no contribueixen a l'efecte d'hivernacle. Quin altre problema presenten aquestes centrals?

ACTIVITATS
(excepte la pregunta 2, que és exercici)

Activitats

Comprén

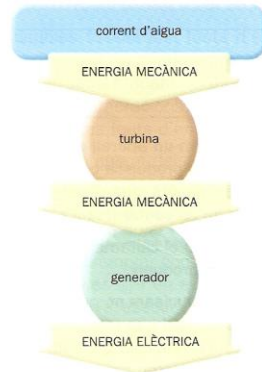
1. Quins dels balons tenen energia mecànica? Veus en el dibuix alguna altra forma d'energia? Explica la resposta.

2. Imagina que estàs en una cuina que es troba a 20 °C i deixes sobre la taula un got de llet de la nevera, a 4 °C, i un plat de sopa del microones, a 40 °C. Respon a les preguntes següents i explica les respostes:

- a. Què sofrirà el got de llet, un augment o una disminució de temperatura?
- b. Què sofrirà el plat de sopa, un augment o una disminució de temperatura?
- c. Arribaran a estar la llet i la sopa a la mateixa temperatura?

3. L'esquema explica les transformacions d'energia que es produeixen en una central hidroelèctrica. Explica-ho amb paraules teues.

4. Classifica en una llista com aquesta les centrals elèctriques.

CENTRALS ELÈCTRIQUES	
Fons d'energia renovables	Fons d'energia no renovables

5. Explica què és la pluja àcida i com es pot evitar. Per què és necessari reduir les emissions de diòxid de carboni a l'atmosfera per a evitar el canvi climàtic global del planeta?

Raona

6. Per què es calfa una batidora quan està funcionant?

7. L'energia mareomotriu aprofita el moviment de pujada i baixada de les mares per a produir energia elèctrica. Com és la font d'energia que utilitza: renovable o no renovable? Explica la resposta.

Aplica

8. Posa exemples de situacions en què es produïsquen les transformacions següents:

Energia elèctrica	→	Energia calorífica
Energia elèctrica	→	Energia lluminosa
Energia química	→	Energia calorífica
Energia mecànica	→	Energia elèctrica
Energia mecànica	→	Energia calorífica
Energia lluminosa	→	Energia elèctrica

EXERCICI

ACTIVITAT

EXERCICI

ACTIVITAT

ACTIVITAT

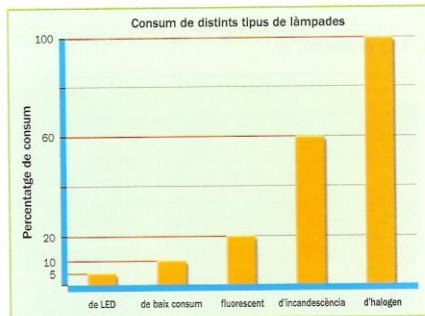
EXERCICI

EXERCICI

ACTIVITAT

Opina

9. El gràfic mostra el consum energètic de diferents tipus de làmpades.
- Fes un cartell amb fotos o dibuixos amb els tipus de làmpades que hi ha en el gràfic.
 - Quin tipus de làmpades és més adequat per a assolir el desenvolupament sostenible?
 - Com creus que es podria estimular l'ús de làmpades que consumeixen menys energia?

ACTIVITAT

APRÉN A FER

La comprovació d'una hipòtesi amb un experiment

Una hipòtesi és una suposició que fem basant-nos en una cosa que sabem. Les hipòtesis es comproven mitjançant experiments. D'aquesta manera és com avança la ciència: comprovant hipòtesis mitjançant experiments.

Ja saps que no tots els materials condueixen igual la calor. Podem plantejar la hipòtesi següent: com que el metall condueix la calor més bé que la llana, un got d'aigua calenta es refredarà més prompte si el posem sobre una superfície metàl·lica que si el col·loquem sobre un drap de llana. Ho pots comprovar de la manera següent:

- Prepara dos gots iguals que tinguin una base ampla, una superfície o una safata metàl·lica i un eixugamans.
- Ompli els dos gots amb aigua calenta de l'aixeta a la mateixa temperatura. Comprova amb el termòmetre que estiguin a la mateixa temperatura i tanca'ls amb film transparent.
- Col·loca cada got sobre una de les superfícies.
- Espera quinze minuts i comprova la temperatura dels gots amb el termòmetre.

10. Segons la nostra hipòtesi, a quin got deu ser més alta la temperatura?
11. Porta a cap l'experiment per comprovar la hipòtesi. Pots demanar ajuda a un adult. En acabant, redacta un informe en què descrigues l'experiment que has dut a terme, els resultats que hi has obtingut i la conclusió que n'extraus.
12. Dissena un experiment per comprovar la hipòtesi següent:
Les làmpades de baix consum gasten menys energia que les normals perquè emeten menys calor.

ACTIVITAT amb possibilitat de ser una TASCA si fem, per exemple, una exposició dels experiments.

Repassa

1. Llig el resum.

L'energia i les seues propietats

L'energia causa els canvis que tenen lloc al nostre entorn. Hi diversos tipus d'energia: **mecànica, sonora, lluminosa, calorífica, elèctrica, química i nuclear.**

Algunes de les propietats principals de l'energia són que **es transfereix** d'uns cossos a altres, **s'emmagatzema**, **es transporta** i **es transforma** d'uns tipus en altres.

La calor fa que els cossos augmenten de temperatura i que es dilaten. Intervé en totes les transformacions d'energia.

La producció d'energia elèctrica

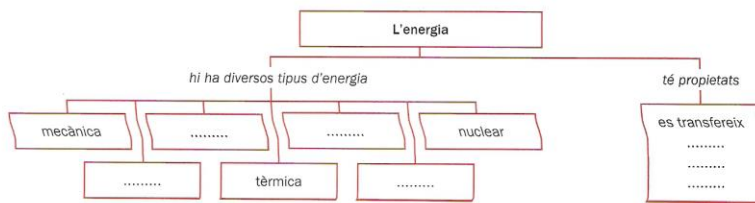
L'energia elèctrica es produeix a les centrals elèctriques i després es transporta fins als llocs en què s'utilitza. Hi ha centrals elèctriques de diferents tipus segons la font d'energia que fan servir.

Moltes centrals funcionen gràcies a **turbines i generadors.**

L'energia i la societat

La major part de l'energia que usem procedeix dels **combustibles fòssils.** El seu ús provoca problemes, com l'**esgotament dels recursos**, el **calfament global**, la **pluja àcida** i l'**acumulació de residus radioactius.**

2. ESTUDI EFICAÇ. Completa l'esquema.

3. ESTUDI EFICAÇ. Completa la taula amb la resta de centrals elèctriques.

	TIPUS DE FONT D'ENERGIA		CONTRIBUCIÓ AL CALFAMENT GLOBAL		PRODUCCIÓ DE RESIDUS RADIOACTIUS	
	Renovable	No renovable	Hi contribueix	No hi contribueix	En produeix	No en produeix
Central tèrmica						

EXERCICI

EXERCICI

ETS CAPAÇ DE...

Debate sobre l'ús de les diferents fonts d'energia

CARBÓ I PETROLI <table border="1"> <thead> <tr> <th>Avantatges</th> <th>Desavantatges</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Fàcils d'usar. Més eficients que altres fonts d'energia.</td> <td>Les reserves acabaran esgotant-se. Emeten gasos contaminants.</td> </tr> </tbody> </table>	Avantatges	Desavantatges	Fàcils d'usar. Més eficients que altres fonts d'energia.	Les reserves acabaran esgotant-se. Emeten gasos contaminants.	ENERGIA NUCLEAR <table border="1"> <thead> <tr> <th>Avantatges</th> <th>Desavantatges</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Molt eficient: poc de combustible genera molta energia. No emet gasos contaminants.</td> <td>Produeix residus radioactius. Un accident podria causar danys en zones molt àmplies.</td> </tr> </tbody> </table>	Avantatges	Desavantatges	Molt eficient: poc de combustible genera molta energia. No emet gasos contaminants.	Produeix residus radioactius. Un accident podria causar danys en zones molt àmplies.	ENERGIA SOLAR <table border="1"> <thead> <tr> <th>Avantatges</th> <th>Desavantatges</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>És renovable. És neta: no contamina.</td> <td>És cara. No funciona quan no hi ha sol. Sols és rendible en zones apropiades.</td> </tr> </tbody> </table>	Avantatges	Desavantatges	És renovable. És neta: no contamina.	És cara. No funciona quan no hi ha sol. Sols és rendible en zones apropiades.
Avantatges	Desavantatges													
Fàcils d'usar. Més eficients que altres fonts d'energia.	Les reserves acabaran esgotant-se. Emeten gasos contaminants.													
Avantatges	Desavantatges													
Molt eficient: poc de combustible genera molta energia. No emet gasos contaminants.	Produeix residus radioactius. Un accident podria causar danys en zones molt àmplies.													
Avantatges	Desavantatges													
És renovable. És neta: no contamina.	És cara. No funciona quan no hi ha sol. Sols és rendible en zones apropiades.													
BIOMASSA I BIOCOMBUSTIBLES <table border="1"> <thead> <tr> <th>Avantatges</th> <th>Desavantatges</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Són renovables. Poden reemplaçar el petroli. Són menys contaminants que els combustibles fòssils.</td> <td>Els cultius poden empobrir la Terra. Poden fer desaparèixer cultius per a l'alimentació.</td> </tr> </tbody> </table>	Avantatges	Desavantatges	Són renovables. Poden reemplaçar el petroli. Són menys contaminants que els combustibles fòssils.	Els cultius poden empobrir la Terra. Poden fer desaparèixer cultius per a l'alimentació.	ENERGIA HIDROELÈCTRICA <table border="1"> <thead> <tr> <th>Avantatges</th> <th>Desavantatges</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>És renovable. És neta: no contamina.</td> <td>L'embassament cobreix espais naturals i, a vegades, poblacions. Sols és possible als llocs apropiats.</td> </tr> </tbody> </table>	Avantatges	Desavantatges	És renovable. És neta: no contamina.	L'embassament cobreix espais naturals i, a vegades, poblacions. Sols és possible als llocs apropiats.	ENERGIA EÒLICA <table border="1"> <thead> <tr> <th>Avantatges</th> <th>Desavantatges</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>És renovable. És una energia neta: no emet gasos contaminants.</td> <td>Els molins fan tornar lleig el paisatge i poden fer mal als ocells. Només és possible als llocs adequats. Si no hi ha vent, no funcionen.</td> </tr> </tbody> </table>	Avantatges	Desavantatges	És renovable. És una energia neta: no emet gasos contaminants.	Els molins fan tornar lleig el paisatge i poden fer mal als ocells. Només és possible als llocs adequats. Si no hi ha vent, no funcionen.
Avantatges	Desavantatges													
Són renovables. Poden reemplaçar el petroli. Són menys contaminants que els combustibles fòssils.	Els cultius poden empobrir la Terra. Poden fer desaparèixer cultius per a l'alimentació.													
Avantatges	Desavantatges													
És renovable. És neta: no contamina.	L'embassament cobreix espais naturals i, a vegades, poblacions. Sols és possible als llocs apropiats.													
Avantatges	Desavantatges													
És renovable. És una energia neta: no emet gasos contaminants.	Els molins fan tornar lleig el paisatge i poden fer mal als ocells. Només és possible als llocs adequats. Si no hi ha vent, no funcionen.													

TASCA

1. Formeu sis equips a classe. Cada un ha de defensar l'ús d'una de les fonts d'energia esmentades en aquesta pàgina. Podeu fer servir les fitxes per a tindre una idea general però hauríeu de buscar-ne més informació referent a la font d'energia que us haja pertocat, en llibres, revistes, Internet...

OBSERVACIONS I CONCLUSIONS

- En l'àrea de coneixement del medi de 6é apareixen 10 exercicis, 15 activitats i una tasca d'un total de 27 propostes de treball. Cal destacar la gran presència d'activitats en aquest cas, cosa que no es donava en llengua ni en matemàtiques.
- Al finalitzar la unitat també trobem una tasca (un debat) i una de les activitats que proposa el llibre de text sobre la realització d'experiments ens dóna una idea d'una possible tasca que podria ser una exposició d'experiments realitzats per l'alumnat.

7. Conclusions generals

Podem concloure, per tant en general:

- Al nostre treball diari hi apareixen poques tasques, i és més, aquelles que ens proposen els llibres de text no estan estructurades correctament. La presència d'exercicis és molt més abundant que d'activitats, açò ens demostra que queda per fer un gran treball al respecte si volem anar cap a l'adquisició de les competències bàsiques. No obstant això, som conscients que els exercicis són ben necessaris, ja que ens ajuden a practicar, mecanitzar, repassar i millorar.
- L'ús del llibre de text no facilita l'adquisició de les CCBB però tal vegada , si l'utilitzem com una ferramenta podríem seguir fent ús d'ell.
- Es podria prescindir del llibre i treballar sols per tasques.
- Aquest treball d'anàlisi també ens ha sigut profitós per al claustre ens hem adonat de que les accions que dissenyem i realitzem han d'estar molt ben redactades per a poder diferenciar-les entre activitat, exercici o tasca.